

FORENINGEN AF DANSKE PSYKOTERAPEUTERS RAPPORT OVER PSYKOTERAPIENS INTERESSER

AF POLITISK UDVALG

MADS VANG CHRISTENSEN, LINE VINSTEN, DAVID BR CAMACHO, SANNE RIMPLER

30. april 2021

RAPPORT OVER PSYKOTERAPIENS INTERESSER

Indhold

Baggrund og indledning.....	3
Problemformulering.....	4
Spørgeskemaet.....	4
1. Kollegialt netværk.....	5
2. Ønsker og kompetencer	5
3. Supervision og sparring	6
4. Behov for forretningsudvikling.....	6
5. Andre ønsker	6
6. Personlig udvikling.....	7
7. Anerkendelse som psykoterapeut.....	7
8. Den faglige inspiration.....	7
9. Efter uddannelser og kurser	8
10. Ønsker for branchen.....	8
11. Tiltrækning af nye klienter, nemt eller ikke nemt	10
12. Forretningsudvikling	11
13. Hvordan passer du på dig selv?	11
Konklusion	11
Perspektivering.....	13

BAGGRUND OG INDLEDNING

Foreningen af Danske Psykoterapeuter (FaDP) har interesse i at undersøge, hvordan de praktiserende medlemmer oplever at være udøvende psykoterapeuter og hvilke faglige interesser, der eksisterer hos dem.

FaDP har herunder haft til hensigt at finde ud af hvordan vi kan forene, styrke og samle branchen, ved at have fokus på at kende det interessefelt vores praktiserende psykoterapeuter har. Ydermere ønsker FaDP at få overblik over hvor i landet psykoterapeuterne er og hvor psykoterapeuterne bevæger sig fagligt og hvor de ønsker at være fagligt og individuelt.

Psykoterapeuterne i branchen er af individuelle personligheder, unikke mennesker med værdisæt, selvkendskab og bevidsthed. Vi har arbejdet med livets vilkår og undersøgt psykodynamisk hvad former os og ud fra hvilket ophav. Hvordan kan vi give de enkelte psykoterapeuter en oplevelse af et kollegialt netværk, når de sidder derude på klinikkerne alene eller lidt flere sammen?

Måske kan det anskues således, at lige der, i mødet med klienten, er psykoterapeuten alene, tavshedspligten skal overholdes og måske kan det for nogle opleves som om, at det faglige fællesskab er langt væk i dagligdagen.

Det kan være hensigtsmæssigt at vi i vores branche står sammen, således bl.a. for at stå stærkt i samfundet i forhold til en branche med enighed om at sikre kvaliteten af de udøvende psykoterapeuter og hvilke kriterier der gør sig gældende som kvalitetsstempel.

Hvis vi i brancheforeningen formår at stille os til rådighed overfor vores medlemmer, kan vi arbejde mod, til stadighed, at styrke medlemmernes faglighed og vedholde et stærkt eksistentielt fundament, vi kan være stolte af.

Spørgeskemaet er således lavet ud fra at få kortlagt hvor vores medlemmer og kollegaer er henne? Hvad der optager dem? Hvad de brænder for? Og hvad de ønsker?

Dette spørgeskema og de svar vi modtager, vil være en mulighed for at kunne tilrettelægge vores arbejde, vores tilbud og udbud til medlemmer og for branchen generelt.

PROBLEMFOMULERING

Vi vil med denne problemformulering udarbejde et spørgeskema med spørgsmål, der søger at brede interessefeltet ud.

“Hvordan kan vi gennem et spørgeskema, udsendt til FaDP´s medlemmer og andre danske psykoterapeuter, undersøge og få overblik over det interessefelt, der ligger i psykoterapeutbranchen”?

SPØRGESKEMAET

Et spørgeskema med i alt 31 spørgsmål blev udarbejdet og sendt ud til FaDP´s medlemmer samt psykoterapeuter, der ikke er medlem af FaDP. Faggruppen var uddannede psykoterapeuter, psykoterapeutstuderende og psykoterapeutiske institutter og skoler. Spørgeskemaet blev også sendt ud til de sociale mediegrupper på Facebook og LinkedIn. Ved at sende ud til en bredere målgruppe end kun FaDP´s medlemmer, kunne vi udvide horisonten for psykoterapeuter ”generelt”

Spørgeskemaet er udarbejdet af en arbejdsgruppe af henholdsvis bestyrelsesmedlemmer i FaDP samt udvalgsmedlemmer, der arbejder frivilligt i foreningen.

Der var god tilslutning og opbakning og deri også et godt billede af branchen generelt.

I alt havde 120 personer svaret på spørgeskemaet.

De adspurgte var godt fordelt i landet og alderen var fordelt fra 40 år og op til 60 år.

Forholdet omkring kønsfordelingen i besvarelserne lå med en fordeling på 30 % mænd og 70 % kvinder.

I forhold til hvor lang tids praksiserfaring de adspurgte havde, var fordelingen således at mellem 30 % var i kategorien ”Under uddannelse og 5 års erfaring”.

30% lå i kategorien ”Mellem 5 og 12 års praksiserfaring” og de sidste 40% har mellem 12 og 28 års praksiserfaring.

De adspurgte var i et bredt felt af forskellige fagforeninger, og en del var ikke medlem i nogen fagforening. Dog var en størstedel medlem af FaDP. Det er dog også overvejende FaDPs medlemmer, der har fået spørgeskemaet.

De 13 spørgsmål og deres svar er fremført nedenfor samt på de næste sider.

1. Kollegialt netværk

På spørgsmålet om der var ønske om et større kollegialt netværk og hvad formålet skulle være, var over 40% godt dækket ind og havde ikke behovet for større netværk.

Dernæst var der stort ønske om faglig sparring, og udveksling af erfaringer, altså hvor det faglige var det centrale og det at kunne dele og sparre, som f.eks. supervision på delebasis. Der var også en mindre gruppe, som havde det sociale fællesskab som et ønske, defineret som det at være sammen med ligesindede.

Ligeledes var der flere, der nævnte at det at have et større netværk af kollegaer, ville være rart. Hvilket havde af betydning at have et bedre kendskab til kollegaerne, som var et ønske.

2. Ønsker og kompetencer

På spørgsmålet om ønsker om kompetencer, havde de fleste ønsker, om at tilegne sig ny viden og kompetencer.

Øverst på ønskelisten var kompetencer og viden inden for traumer. Også ønsket om at blive bedre til at arbejde med grupper var nævnt samt ønsket om mere supervision.

Generelt var også et ønske om træningsgrupper, supervisionsgrupper mv.

Krop og kropsterapi, var også et ønske der gik igen. Det var et ønske om at være opdateret i det nyeste indenfor psykoterapi og hvad der forskes i omkring psykoterapi.

Parterapi, og sexologien var også ønsker, og et spændende ønske var omkring at kunne arbejde med kønsskiftede og transkønnede og de problematikker, som ligger hos der måske ikke er på plads i deres eget køn. Der var også ønsker om naturterapi, og det at være skarp på klientrapportering, og viden om etablering og samarbejde med kommuner og det offentlige.

3. Supervision og sparring.

På spørgsmålet om de fik den nødvendige supervision og sparring

Var der stor tilslutning og et stort rungende ja, og flere gav udtryk for at de altid kunne bruge mere, men at det var i ønsket om at få så meget som muligt. Der var meget lille gruppe, som gav udtryk for at de ikke helt var opdateret, hvilket var et svar fra dem som var under uddannelse.

4. Behov for forretningsudvikling

På spørgsmålet om ønske og behov for forretningsudvikling var der 50% som ønskede hjælp til det og den anden halvdel havde ikke behovet.

Den samme fordeling gør sig gældende om behovet for hjælp til markedsføring og i forhold til hjælp til at udvikle digitale produkter så var der ca. 60% som ikke ønskede det. 40 % så kurser, og undervisning og forløb i en digital model som et udviklingspunkt.

5. Andre ønsker

Andre ønsker kunne være

Her var der flere som ønskede at få viden og læring indenfor regnskab, og SEO, erfagrunder hvor man kunne skiftes til at undervise og give viden og erfaring fra sig.

Der var en del, som ønskede anerkendelse på lige fod med fysioterapeuter ect., i forbindelse med at borgerne kunne få henvisning på psykoterapi fra lægen.

Der var ønsker om inspiration til hvordan man kunne få samarbejde med kommunen og det offentlige.

Der var ønske om at psykoterapien kunne blive et bæredygtigt fag, så man kunne indbetale til pension.

Ligeledes var der et ønske om, at der blev kæmpet for at vi kunne få tilskud fra sygesikringen.

Flere ønskede at kunne stå på lige fod med psykologerne, igen i forhold til henvisning og tilskud til psykoterapi for borgerne.

Der var et ønske om at kunne sælge ydelser til firmaer og organisationer og private forsikringsselskaber.

Der var også ønske om kollegiale aktive netværk, og et fysisk mødested og eller fysiske kaffemøder, og dertil også nogle rammer for at udvide sit netværk.

Der var også ønsker om at få opdateringer på hvad der rør sig indenfor branchen, og særligt indenfor forskningen og det i det hele taget få en fornemmelse og bekræftelse på at være med fagligt.

Der var en enkelt som havde et ønske om at tabe 15 kg.

Der var i dette spørgsmål også indeholdt om nogle gik med ønsket om at skrive bøger. Det var der, ca. 35% der ønskede og flere havde allerede udgivet bøger, og ganske få ønskede et skrivefællesskab.

6. Personlig udvikling

Hvad kunne du tænke dig for din egen personlige udvikling?

Der er stor interesse for egen udvikling og de fleste benytter sig af de eksisterende tilbud, og ligeledes benytter sig af supervision og egen terapi.

Der er ønske om større faglighed, nye perspektiver og teorier, udviklingsgrupper.

Skrive kurser, fællesskaber, faglig sparrings grupper og selvudvikling er også her nævnt.

7. Anerkendelse som psykoterapeut

Føler du dig anerkendt som psykoterapeut?

De fleste synes at de føler sig anerkendt i deres erhverv af borgere, og af deres klienter. Der var en stor enighed om ikke at føle sig anerkendt af det offentlige system såsom det etablerede sundhedssystem samt i politiske interesseområder.

8. Den faglige inspiration

Den faglige inspiration

Det var en klarhed over, at de adspurgte sørgede bevidst om at søge og dyrke inspirationen.

Det var for de fleste gennem bøger og faglitteratur, og derefter gennem supervisionsgrupper, kollegaer, kurser og medier. Så inspiration er der nok af og de adspurgte tog for sig af det tilgængelige.

9. Efter uddannelser og kurser

Ønsker for efteruddannelse og kurser

Her var interessen igen stor for at blive inspireret og få ny viden og faglighed. Naturterapi, hypnose, traumebehandling, gruppeterapi, epigenetik, neurofysiologi, Gestaltterapi, psykedelisk terapi, og flere ønskede viden om det at starte op som selvstændig og det at drive forretning.

Der var stor interesse for at få både et større overblik over psykoterapien som helhed og de forskellige retninger, og særligt ønske om nye metoder samt forskningen inden for vores fag.

Metakognitiv terapi, parterapi samt emotionsfokuseret parterapi. Sexologi og kropsterapi var også på ønskelisten, og der var flere som ønskede at blive skarp på at arbejde med børn og unge, det samme omkring ensomhed samt kurser omkring traumer og psykosomatik.

10. Ønsker for branchen

Ønsker for branchen Det er det spørgsmål som fik mest fokus fra psykoterapeuterne, for her havde alle noget at bidrage med i form af forslag.

Der blev svaret at der er et ønske om anerkendelse som branche i samfundet, herunder specielt i det etablerede sundhedssystem samt i politiske dagsordner og ønske om at der vil kunne gives tilskud til at gå i terapi, på lige fod med psykologer, fysioterapeuterne og kiropraktorerne.

Mange oplever vores arbejde ligeværdigt med psykologerne, dog uden at sammenligne vores uddannelsesbaggrund. Vores uddannelser og tilgang er måske forskellige og samtidig ligeværdigt, ligeså berettiget, lige så stor målgruppe.

I svarene kunne læses at nogle ønskede ydenumre, andre tilskud, og der var flere vinkler på det samme ønske, nemlig anerkendelsen og et fagligt ligeværd.

I samme kategori er et ønske om at psykoterapeuter og uddannelsessteder, bliver mere anerkendte og at der arbejdes på at FaDP bliver "godkendt" af ekstern revisionsvirksomhed/kvalitetssikring/Reflektor.

Mange peger også på at Sygesikring Danmark og de private forsikringselskaber kunne være det, som skaber denne balance og giver borgere en større frihed til at vælge den terapeut de får anbefalet, eller finder tillid til.

Der bliver også peget på, at der er massive opgaver i det kommunale system, som kunne løses og varetages af psykoterapeuter. Bedre samspil med kommunerne og bedre samarbejde. At vi står bedre sammen, at vi kommer mere ud med budskaber og arbejder i større cirkler. Altså det at skabe synlighed, gøre opmærksom på vores faglighed og være være-dygtig.

Efterfulgt af ønsket et skarpt øget fokus, anerkendelse og styrket arbejde/samarbejde i brancheforeninger.

Der var også ønske om at der var en brancheorienteret pensionsordning og det at få overenskomst

Fællesskab var også et ønske og deri også et ønske at stå mere sammen, og bedre kendskab til hinanden og gerne gennem det at udvikle refleksionsgrupper i hele landet. Og at vi kommer på banen med supervision til andre faggrupper: Lærere, pædagoger, læger, sygeplejersker, politifolk.

Der blev udtrykt en bekymring i forhold til Corona og særligt børn og unge, og ensomheden og meningsløsheden, og deri et stærkt ønske om at kunne hjælpe, og bidrage til genopretning af trivsel i samfundet.

At psykoterapeuter kunne få et formaliseret samarbejde med sundhedsvæsenet og dermed opfylde de behov, der er blandt borgere, som normalt ikke af egen initiativ ville opsøge psykoterapeutisk hjælp. Mange borgere, der lider af PTSD fra oplevelser i arbejdslivet, depression efter traumatiske tab, bliver oftest henvist til et kortere forløb hos en psykolog med kognitiv tilgang.

Der blev nævnt en oplevelse af at mange står med massive udviklingstraumer og generationelt overførte psykiske problemer, og en oplevelse af at klienterne fortæller at de

ikke har profiteret af de offentlige tilbud. Disse førømtalte klienter føler sig, efter sigende, efterladt i lommer af ressourceforløb/arbejdsstræning, og deres lidelser opleves ikke mødt eller behandlet. Der berettes om en tendens til at være vidne til at borgernes symptomer forværres af de systemiske pres. Her kunne en større opmærksomhed på et psykoterapeutisk forløb, der er vedvarende forandrende og helende, være ønskeligt, ytre en.

En ytrede at psykoterapeuter burde være at finde hvor børn er - på linje med sundhedsplejersker og skolepsykologer. Det vil give en stor/kæmpe forskel for børn - og dermed for samfundet.

Det var også et ønske og en opfordring til psykoterapeuterne at uddannede psykoterapeuter holder sig til Psykoterapi, og gør sig klart hvad deres adfærd gør for den offentlige opfattelse af psykoterapeuter. Herunder er vedkommendes opfattelse at for mange psykoterapeuter blander andre alternative behandlingsformer og egne meninger og religion ind i faget, hvilket vedkommende oplever kan påvirke den generelle opfattelse af psykoterapeuter som værende alt muligt "hokus pokus"

Et ønske om at FaDP brugte kræfter på at gøre opmærksom på branchen og branding af foreningens medlemmer i det offentlige system, så vi også kunne gøre gavn i forbindelse med uarbejdsdygtige, og de arbejdsløse, det at borgerne også kan blive henvist af jobcentrene.

Nogle havde erfaring med at få klienter, betalt af Jobcentre rundt om i landet, men også erfaring med at mange jobcentre er for rigide og ikke tør bruge os, der ikke er godkendte af det offentlige. I deres øjne er det kun psykologer, der kan bruges –

Ydermere var der et ønske om at få italesat vores virke meget mere og at dele erfaringer mere med hinanden. Vedkommende havde selv været i avisen med artikler nogle gange.

11. Tiltrækning af nye klienter, nemt eller ikke nemt

Har du svært ved at tiltrække nye klienter

Halvdelen svarede at de synes det er svært at tiltrække nye klienter og den anden halvdel synes det ikke.

12. Forretningsudvikling

Drømmer du om at forretningsudvikle dit virke, til andre måder at arbejde på?

Der er en del der ønsker at udvikle deres virke til online kurser, at kunne undervise, skrive bøger, lave gruppeterapi og at blive konsulent/supervisor.

13. Hvordan passer du på dig selv?

På spørgsmålet om hvordan psykoterapeuterne passer på sig selv, i deres faglige virke, er svarene at de oplever at være gode til at tage vare på sig selv.

KONKLUSION

Vi i FaDP ønskede at undersøge det interessefelt, der ligger i psykoterapibranchen. Herunder uddybet i problemformuleringen:

“Hvordan kan vi gennem et spørgeskema, udsendt til FaDP’s medlemmer og andre danske psykoterapeuter, undersøge og få overblik over det interessefelt, der ligger i psykoterapeutbranchen”?

Spørgeskemaet blev udarbejdet med spørgsmål der kunne spore FaDP ind på hvilke uopfyldte faglige behov vores medlemmer måtte have. På denne måde kan FaDPs arbejde og mærkesager spores ind på medlemmernes interesser. Et værditjek om medlemmerne og foreningen arbejder mod samme mål. Hvilke u-opdagede behov kan vi bedre matche, når vi har fået overblik over dette interessefelt?

Der var en tendens i svarene til at fremhæve følgende ønsker og behov:

- Behov for fagligt fællesskab og sparring.
- Supervision.
- Anerkendelse af det etablerede system herunder sundhedssystemet og politiske dagsordner.
- En akkrediteringsordning eller registreringsordning eller anden ”godkendelse af kvalitetskriterier for vores branche.

- At foreningen fordelagtigt kunne arbejde på at psykoterapeuter kunne blive tilskud berettiget for borgere, der kunne henvises fra f.eks. lægen, sundhedsforsikringer eller jobcentre.
- At de adspurgte ønsker branding af psykoterapien og vores branche

Derudover var en mindre fællesnævner at psykoterapeuterne kunne ønske sig kompetenceudvikling til markedsføring, regnskab samt søgeoptimering og SEO.

Der var overvejende tilfredshed med de allerede eksisterende tilbud i FaDP omkring supervision, events og mulighed for erfagrunder.

Spørgeskemaet har medvirket til et større overblik over medlemmernes interesser og behov i vores branche, hvilket har bekræftet os i, at vores mærkesager også er medlemmernes mærkesager.

FaDP arbejder lige nu med flere mærkesager. Herunder en række arbejdsgrupper og udvalg, der arbejder med følgende:

- At blive tilskudsberettiget hos sundhedsforsikringer
- Et lave et dansk forskningsprojekt, der undersøger effekten af psykoterapi
- At blive ved at have supervision, fagligt fællesskab og erfaringsdeling på dagsordenen.
- At fortræde og holde kaffemøder med politiske ordførere omkring psykoterapiens berettigelse f.eks. til unge under 25 år, der har fået bevilget gratis terapi grundet angstproblematikker.
- At danne bro og blive ved at inviterer til samarbejde med Dansk Psykoterapi Forening således at vi står endnu stærkere som branche under devisen "sammen er vi stærkere"
- At blive akkrediteret med guidning via et akkrediteringsfirma så de psykoterapeutiske uddannelser, der er akkrediteret, svarer til det antal ECTS-point som uddannelsen bliver godkendt og akkrediteret til at svare til.

Konklusionen bliver også, at det godt kan betale sig at undersøge et givent felt via et spørgeskema med afgrænsede spørgsmål. Det vil derfor kunne forekomme igen, hvis behovet for "at tage pulsen på" medlemmernes behov og holdninger opstår.

PERSPEKTIVERING

Et område, der blev gentaget, som et interessefelt hos spørgeskemadeltagerne, var omkring at kunne blive og føle sig anerkendt i samfundet som branche. At kunne stå sammen med vores søster forening Dansk Psykoterapeut Forening, er noget deltagerne er optaget af. Der blev ytret bekymring for at vi tilsyneladende ikke så ud til at samarbejde med søster foreningen, hvilket kan give et "rodet" billede af at branchen ikke formår at samle sig og kommunikere og samarbejde. Hvordan kan branchen synes fundamentet og organiseret når de to foreninger ikke formår at indlede sig på at bygge bro og samarbejde?

I forhold til dette samarbejde ligger der en arbejdsstrategi, der fortløbende går ud på at kontakte Dansk Psykoterapeut Forening, for at indgå et samarbejde blandt andet omkring akkrediteringsordningen. Denne kunne således være gældende for hele branchen og ikke kun den enkelte forening. I tilfælde af at arbejdet bærer frugt, ville vi muligvis udadtil, på et lidt højere politisk plan, komme mere til syne som en samlet og organiseret branche.

I takt med at udvalgene arbejder sig ind på sundhedsforsikringerne samt de politiske kaffemøder, omtalt under konklusionen, bevæger vi os som branche gennem det lange seje træk af fundamentering af en branche der er kommet for at blive. I takt med at I som psykoterapeuter gør benarbejdet sammen med klienterne, borgerne og brugerne og arbejder både med privat betalende klienter og kommunale samarbejder omkring jeres psykoterapeutiske ydelse, vil top og bund nå hinanden.

FaDP søger at gå mod toppen af det hierarkiske opbyggede etablerede system ved at stifte os som forening, komme på politiske dagsordner, sundhedsforsikringer samt regionale og kommunale tilbud for borgerne. De udøvende psykoterapeuter arbejder i klinikerne i tjenestevillighed og forsyner samfundsborgerne med psykoterapi og varetager at dække et dette store behov.

Alt i alt går psykoterapeuterne og institutterne allerede vejen, og det lange seje træk kræver benarbejde og tålmodighed, som så mange andre brancher før os har oplevet. Kiropraktorerne, fysioterapeuterne, akupunktørerne, osteopaterne har som et eksempel ikke altid tilhørt det etablerede sundhedssystem.

F.eks. havde fysioterapien 100-års jubilæum i 2018. I starten hed det "Massage og sygegymnastik". Først i 1990'erne blev fysioterapien akademiseret. Det lykkedes ikke at få grunduddannelsen flyttet til universiteterne, men en forlængelse af uddannelsen med ½ år og med indførelsen af professionsbachelor-titlen nåede man et stykke ad vejen.

Vi er på vej og vi går allerede vejen!